

Այսպէս յառաջարանութիւն մը ընելին հաշքը, գիտես թէ կանաց կանաց միբաւ տանելով և արիանարօն բարձր և գժուար խնդիրներու. ձեռք զարկաւ. . և տափնարով ու յանկարծակիր տունախոսութեան վերցուներու. շափ պերճ և ճորի և գեղեցիկ գրուցվածքով՝ անակ սղեկ բայցարից որ, այն առջ զանուայները շատ անզամ ծափ զարներով հաւանութեան նշան ցուցացին :

Եթ դաստիառութեան ընդհացքը ընդհանուր կերպով բացառողելով շատ աղեկ հանդցուց, թէ բնապէս հանդցին նիսթերը մէկալ երկու աւագ գոյակներուն (բայսերուն և կենդանիներուն) կազմութեանը նիւթ և տարր կը լասն . և առաջն փափոխութիւննին և որպէս թէ եփելին բուաց մ.ջ. ըլլալ կը սկսի : Վնկից եարբ գեղեցիկ մէկ բաղդասալիթիւն մը ըստ բուաց հօգերուն (Լոգերուն) և կենդանիներուն երախներուն մշջն վաղող արիւններուն՝ իրարու հետ համաստ թիւնը ցուցուներով՝ նոյնպէս բարերուն լայնէն ըստած նիւթն ու արուեստաշին արիւնը իրարու հետ բաղդասալով՝ համեմատութիւննին երեան հանեց . և աղեկ հաստատեց որ պղինք չնշառ ութեան միջնորդութեամբ կենդանեաց թափին (Ճլրակ միկրին) մէջ բնշ վափոխութիւններու կը մօնէ նէ՛ բուաց հրցին ալ աներեաներուն միջնորդութեամբ նպէն փոփոխութիւններու կառնէ : Քանիշ աերեւերը՝ բուաց օդ ծրծելու զործիրները ըստած որպէս թէ անոնց թողն են :

Վակէ եան՝ զործարանառ և հակներուն վըսա-
յօք մարդկացին իմաստութեան նորէ նոր զործ
ասներուն՝ մինչև ինչ աստիճան հասած ըլլող
ացաւորեց . և եսպէ բաւ. ։

"Գիշեն այն է որ՝ անցած զարտն իւսլացիններուն մոռքին մէջը այս մկըրունքս ամբած ըլլալով՝ թէ նիւթը գործադանաւոր ընսպը միայն ժաման-

մանակին է, որքուն պայծառ. ոշխառութիւններ
ընկլով՝ փորձերու և բան դատերու և սեհ, եղան
նէ, այս նովապաշարմանցու սառւղելու. և գոր-
ծաբանուոր էակներուն կենդանութիւն սահմա-
լը միայն ժամանակի գործ ըստար հաստատուու
աշխատելովինն ինչ որ տեսան նէ, իրենց տնանկ
երեցաւ սրբինց սուստ դադափարներուն ազա-
ցցց էր բան : Վայց որս սուստ թիւններս այ ձօնչ
ցուեցան . զարը ընթացաւ՝ ստոնք ալ վերջացան .
երբոք՝ ինչոք, որ մանկադք ցորենի հստուն հաս-
կերը կրիպարտէ դեմքնը կրծքէ, անանկ ալ դա-
նակը՝ անցուծ դարւան մէջ հասուծ պլուխներուն
շատր կրապանց :

“Խանցակօնութիւնը՝ առկեղին այս բնշ աւելի
է եղիր կամ չէ եղեր, տափեայ առանդ չկայ, ի-
մացականութիւնը կրնուն վերցունել մարդիկ,
բայց ոչ կրնուն ճանչնալ և ոչ սահման մը տալ,
վերցուցածնին նորէն առզը գնելու ալ ուժեր-
ինի չօգներ: Կեսնիքն ալ իմացականութեան պէս
աներեւոյթ և անքարանելի է, կեսնիքն ալ իմացա-
կանութեան պէս կրնոյ մարդու ձեռօք սփրուի:
կամ ոչընանալ, բայց մէկ անգամ մը սփրո-
ւելին ու ոչընանալովէն ևորը նորէն շխտիլը՝
և առզը զնելը անհնար է, անսնեկ է նէ՛ առոր-
դուցւեան սիրացը սանդումնի երած է, և ա-
սորիչը Վասու ած է”:

Վիստաթիւններու վրաց ուրիշ շամ ընկածաւուր խորհրդածութիւններ ընկելին և կանաչոց մզին յարակար եղած կաթոթեամբ և առօր կարգին և բնութեամոնք վրաց շամ աղիկ իրասելին եռքը վերջապէս առանց բավասարի պրաւոր աշխատութիւններուն բառած ազգեցութիւնը հասկցունելու համար և բացացար համկցուց թիւն թէ նշագիւս մեկ օրինաւոր շախով մը կանաչը պիտութեան եամեւ ըստալով կրնան իրենց գատամ ստանալ , երեակայութիւննին կանոնի ուսիկ խօ-

թել, կրթութիւննին բարեկարգել և հասարք, բազործել, և այս կերպով երջանիք կեածք լի, բնիուն պատճռու ըստ:

Դասը բինապէն եղքը շատ երեւի խոն
առն մարդիկ , և զինաւորագէս պարոն ձափ
ու առ Անգ Հիլէր , որ Փարփա վանաւոց ք
մակրւան բառաբաններաւն մջ երեւի և ա
նուանի է . Պատմապէտ որ Պօթուսին զնաք
աղէկ գաս տալուն վայ պատճնուն ուրախ
թիւնը յայսներու :

Վեւ միսիթաղութիւն չէ մեզ ալ՝ բայ ու
րում հիմոց մեր Հայոց աղջիս մեջ շնուցած
պէս են այն խելքով մարդիկ, որ մեկ առնեն ի-
նիկ մազգոց համար կարգավուշ զրել ապրելը անեց
ու անորեաք բանի մը տեղ գրեր են - ընդ ո-
տասնեկ պազգամիտները երիկ մարդոց համա-
անգամ քիւ մը հարեանցի (իւստիւն քեօթի
կարգավ զրել պատճառը Տերիք կրեարծէն, զր-
եթէ այնքանը որ մարդ մը իր տանելիքը ո-
տավեցը հաշուեւառեանին (ու Փակըն) մեջ յ-
տունացու չափ նշանակէ, ու առնեն մը կարգա-
զրելը գիտաց, ասել, առելին՝ հոգեւորութանն
ու ու պեաք է կըսէն գիտուլ :

Բայց ի՞նչ երանի կը լսոր առանի կարծիք ու
անցողներուն, թէ որ զիացած ըլլացին զանի ք
վաճառականի մը նրանի բան զիտնաւ պիտի
և առելարական նաևնի զրելը՝ մանոււանդ չա
ռանեմատան բռնելը ի՞նչ կարգ ու կանան ո
քին, որ առանց զառ առնելու սօրվելը՝ դաս
անհարելից բայց շատ զժու արթիւ է :

Սայդէ հ, տպան մէջ հրանց գրեթէ տիմն ազ
ուսու մասկանութիւնն յօրդր բաւ ական տէջ
ունենալով՝ գայրատնիերենս ող՝ օր աւագ փայ
արեկարդութեամբ կրոպայծ տու անան, թէու
ական ին ամեն սեղ ողէ եղած ին չափ կոտար

Առ սոյսեր իմ սաստկահար
Ա՛չ եր արևոն ծաբափ,
Օքսանք ձեռսց կը քնուր,
Տերանցոյ՝ երդ զգիւցազնոց : . . .
Ո՞վ, իմ նախնեաց շուք պայծառ,
Ծնուադ տային զըրեցակոց :

Այս իմ երդոցս եղանակ ,
Հականմաք ապրեն թշնամեաց .
Եւ յասկացո իսկ համակ
Այս հեռի ձայնս նուագաց :
Վայ մինչ մարտին դայր դուզիլ
Աիրու ՚ի հըճուանն կայտոէի .
Օ յանագայցն յար անփշի՞
Հայն ասուարէց փութայի :

¶ Ետակն անդուստ ժայռք աչեղք
Ունեին իմ ձափրանացու ,
Ազգաւարժիս փայլուն գեղե՝
Խրախոյս տային աջակցացու :
Օ ի շուք նախնեացու՝ իբր պհրաս
Օ իմ քառեին պղտաւակ .
Ենեղ գոշին իմ ազատու ,
Ա տօսու ուեկն որովանացու .

Ո՞ւ, քսան ամաց է շրջան,
Ար եմ ՚ի մարտ ՚ի պայքար.
Վերան ամք են որք թօնեան.
Եղու առ որ սուր մերկանոր:

Ալարս յարին յուզուժով՝
Տունի բորսակելը զմշնամի .
Եւաղը՝ զարդին զերթ վատցք՝
Առ ՚ի յատակ վիրապի :

Տեսանէք զայն քաջ մարտիկ
Ար զիշտամեզք բակու ունէր .
Արց սուր պոլախատիկ .
Դ շոշ ՝ նդ արփո զյն ոգորէր :
Կենաք բայնալիճ ազե զանն
Հօդի հորդը զեռու վիրակո ,
Հոնարտ տեղլեանն երեկուն .
Խաղաղ պատման անհատառու :

Արա , ես իմ այն կօրովի
Ընտան կաղեալ Եթեգումբ .
Մարտ մաքի պատէ զիս ՚ի գրի .
Ա էքք իմ բեզկէն որսկս զէ՞ն
Կահզակ՝ ոչ այլ թափանցիկ
Ո ի գառնութեանն երաշխեայ ,
Ուահուան այց ինձ սպառնալիք
Ե առաջապահան լայս անդէա :

Ո այս ինձ եղն խոր ծմակը ,
Խաւարաբար ՚ի բանտիս .
Օ ջից կոզմիմ գոլ Տարակ ,
Շաշդ , մրցուզ անբազիս :
Անափրփոք Թոյն մահուան .
Շամին երաբնան առա Շամին .

Երանք, պոլ յառեա եթ պատկան
Դիմաշկին զիսիդ ըարց :

Եւ զեղարգունք կենախուզ՝
Ե՞ր վիս յայի ոչ հարին .
Եցրաւելի իմ զարծ հումկուս .
Աբժ ոչ հումն զայ բաժին .
Վեճ Արփեասը և Պաւոյը
Եւ վայր վայեալ պայկու
Վեցեցին վատունակ
Ը բաթօմիւնս իմ համայ :

Աղէ , եկայք՝ մասիրոյք ,
Եկայք տոխն թշնամիք .
Ու այս սուր իմ և բազուկ
Չեր արեան են ծարաւիք :
Է՞արինաշաղ ձեր մորմին
Յարդ չեղեն կուր բարակաց ,
Չիցէ այն ձեզ շուր սուրմին .

առ աստվանին հասոք չեն, բայց յայսերնին
հասուու է որ՝ աղջուակեր ու օւսութանակը ան-
մեջ ակնառնջ ծանափրութեամբը ցանկալի նը-
սուակին հասնելու են :

Վայու սպեհայինիւ խորհելու պարագաւոր նկը
մերս աղ_, թէ ի՞նչ խոզինգաներ (Էնկեներ)
աշին եղեր են այս աստիճանն Աւաս մասկանու-
թանու 1) առաջականութեան ձաւքային մէջ՝
որին եւս մնալը, և ի՞նչ միջոցներ բանեցնելու
վար են մեզ հիմաց, որ առանք վիրատին գիւ-
մենեամբ ձեռք բերելու կարողանանք, որանց-
ով այդինքն ուսու մասկանութեամբ և վաճառա-
ված եւամբ՝ մէկ ատեն սրայժառ կրիացրեին մոր
անձիքը, որնց վրայօք քանի մը անդամ՝ յիշ-
ուալ շայրէնասէք գրակրոյս միջ :

Ճամբ պատէհ կրհաւարինք հիմայ ող , զու
փառա ականութեան հաջու և մասնաւոնին վը-
պօք համառ ուսապէս խօսիլ . ըստ օրու վը գի-
ւառականի մը՝ առ աջին է . զրկիթէ իրեն անձիսու-
քրագուարութեան դիմաւորն է պիմաւոր հա-
մասնաւոնի բանելը զիտաղ . ոցովնքն Արքաս-
ունու (Ա ամսուականութեան (Յազիիթիթու-
ա Տօփիթի) ըսուած արու և սովն կանոններուից
ուսւած մը՝ որ սինու շատ հարկաւոր վաճառա-
մի մը , և արու ևսաւ մը՝ որ շատ զիւրաւթեանի-
չայ սորպիկ լափահաւ աշակերտ մը , և զրկիթէ
-4 ամսոյ մէջ :

Վիշտա, չե ազդասիզի մը երբ որ այս ա-
ռևասին կարեղը ըստաք գիտնալով՝ ազդին մէջ
ուիցէ եղած վաճառութաններուն՝ մէծ մարդ՝

Յարտաւանի զորքը սպազուա կրայ :
Յանելու արժանի է ուրիմն թէ ինչու հա-
յու գեղ և ու բարեկարգ զօրպառուներն առ մեջ
համ այս պիտանի ուսումն կատ չի արուիր .

Հազարամյակ առ ուղիղ իւր ձայն .

Վանդի մըմունք իմ՝ երգոց :
Վաս անգ վայրաւ ցիր և շամ :
Վանսին անգաւ շայո իծոց : . . .
Վիշչակն աչեղ, կմէր օձից :

Այսամբ յօշ յօշ զվեսցի՞ն .
Ասկը ըքո իլլու անդանից .
Ուր բօւշի քեզ և զեմին
Ո՞ւ ։ ։ ։ գէ ժողով ։ ։ իմ սիրտ տպառ ,

Ո իս սիթափէ ՚ի վըտաց +
՚իսպէլ Ուսինս սիրաշատ
՚աշեալ զգուռնս պալատանց +
Ո զանկըս զիսոզն աբրափդ՝

Առ ընդ ոտիք իմ անկուն,
Ոեզրը հոծեալ քաթալից,
Հեղենի ի միս սուլլի կուսանգ :

Ար Էմա՞ն ի մաքո՞ւ ի պայքար +
Վըսան ամբ էն՝ ողջ թուեան :
Հորու աջ ըլ սուր մօրկանայր :

Ալլոք յարիւ յապատշու :
Տուռն Խորտակեր զթշնամիւ :
Վահ, զարդիս զերիթ վասոյժ :
Կամ ՚ի յատակ վիրապիս :

111/16, 1999-2000 මුදල සංස්කීර්ණ ප්‍රතිපාදන අමාත්‍යාධාරීගේ මූල්‍ය ප්‍රතිච්චිත නොවූ යුතු තුළ ඇති මෙහෙයුම් මෙහෙයුම් මෙහෙයුම් මෙහෙයුම්

բոնց վրացոք պարտոք կը ուեղենք դովութեամբ յի
շելու , բայց երբ որ մեր վազեանի ցանկութեան
համեմատ ազդիս զպրառաններուն վրացօք ուե-
գեկութիւն առվերնիւ շարունակու ելու . յաջո-
ռի նէ :

Ակրծողիս աղջիս հիմնական գիճուիթն առ
յերավ՝ իրաւունք կուտան կարծեմ Շետեալ
գաւողզ թեուն՝ Ցշնիրիս Հոյրենուուր և ու
առնեալի սնհձինք : Եւր է որ , աղջիս գայլա

տուններուն միջ ուր որ զանազան գիտութիւն
ներ զառ առաջ: սովորական կերպով հասուն
առածե է, անսնցմէ մէկ քանիին ու զը՝ այօթնք
պատճեւթիւն և աշխատդադրութիւն գաս առլէն
ող ու ելի հարկաւ որ կը համարիմ Արքունուն
ի ամառականունիան արուեստը զաս պատփար :

Ո՞եծ քաջակերութիւնն է արդպակի՝ ազգին և
ըհեցիաց և ուստի ականութիւնը ծագիեցնելու¹
խնամք առնոց առնեն Ընկերութիւններին առաջ։
(Կ)ամանեան բարեգութ և (Ը)դրասափառ կայ
մեր շորտնակարար ըրած ինստանտարութիւններ
ուսումնաց և ամենայն արտւեստից վրայօք, և մա-
նաւանդ վաճառ ականութիւններ արձակ համարձա-
յառաջադիմնեթեանը մասին՝ իւր բար Տէրու-
թեանը մէջ, որոնք և ոյլ ազգի աղջի ըստած
բարեկարգութիւնները արեւու պէս կրպացնե-
արակն աշխառչ քիս վրայ։

Առավելությի Մակարիկը քաղաքը՝ որ Յան-
աբի արքայունիքում քաղաքին 8 ժամն. Տակաց հետո
է, յունիարի 6ին՝ Ընդգեղցի բրոֆեսուան քարտից
մը ԱՇԽԵՆԴՐ ազգանդեն՝ Ա. Ա Էղիկյան անուն հաս-
մեական եկեղեցոյ գաւառութիւնը Ընդգունեց՝ Տօ-
ւածը Որուա անուն բաւականական կրթաւորին ձևոս-
քը. և որովհետեւ աստիճն անգամի միլուութեանը
քրայ կասկած կար, քոնցի ԱԿՀԵՆԴՐ-ԵՎԵԼ միլուու-
թիւնը շատ հարկաւոր խորհուրդ մը չեն սպափը՝ որ

“Եսինմիքս իմոց մօտց յոդդ”
“Ույս երդ ՚ի ցուշ ածկին”
“Աթէ կորովիք զիտապաստ”
“Այս վասալգեաց կեալ բաժին”
“Աշճանց քաջաց և յառուկ”
“Փառու ոստինալ շայլողուն”
“Հարիւր քնաքը րիւր թնքուկ”

Աւ ըերկը ու թե անս . զայն պիճա
Տաղյէ իմ մահ լուսավառ .
Եւ օք ինձ պիճակ անքառակ ,
Յամենայնի շարհափառ .
Աւ ոք յանուրդ գինուսաց ,
Եցէ այսմիկ բաժանուրդ .
Կուցա՞ բաժին զատութեանցն

Ա Յ Ն , ծը նդք իմ , ձեզ հմիտուկ
Խ օղում , հանել դպրու վրեժ .
Արդիքս անգեղց , թևարձակ
Ծնողին հտաէք հարու դեշ .
Արդիքս լերանց բարձրարերձ .
Ա . աշեաց զեղուն Վ . փիտաց ¹ .
Արդիքս սառանցն օդահերձ .
Ասկան հասեն սեկուա .

Վաճառ և երակվաց նիշնք փառաց
լու ծնունդը վեհից, Ապիւլիայ

۱۷۰۰میلادی، مکتبہ جوہری کے نام سے، پاکستانی اسلامیت کی پیدائش ہے۔

Ապզսոյի առքան կը բահայի Եղաւ ասոր . և իրեն
փախանորդ ըրաւ իր զինակիր (սիրի համար) պարան .
Գուստոսի մոլքեղը :

Պատմիքութիւն օրագիրը՝ նորէն միրտեցաւ կ'ըսէ .
զայցէ անանկ ցուցաւելու ու կելով որ՝ Հայոցցու Ե-
կեղեցին՝ միրտութեան մջ նորութիւննը մացուցերէ
հիբարիկուներէն զարձողները մկրտելով, որ Հիմ
կանմները արդելած են. և օրինաւոր ձեռվ մկրտ-
չած մարդ մը՝ թիւ որ մկրտութիւն յայանի է նէ՛ Հայ-
մայ հեկեղեցին մինչև Հիմայ տաճենեին նորդած և նո-
րէն մկրտած շոշի, մկրտութիւնը կանկածաւոր ե-
ղածները միայն թէւունեամբ կը մկրտէ:

Այս քարոզիչն անհանը կը ցուցուե՛մ որ՝ Ճան
Ա էղել, անդղեացիին ցեղեն պիսի ըստը . որ բնիկ
անդղացի ըստալով Վանիքան գեաց . և 1738 թուրն
Ճան Ա այլմիկելուն հետ Անթոնիու աշխարհայն
հիմարքիր եղաւ . հիմոյ աղանդը հիմար եղեն 106 տո-
րի անցնելուն ետեւ՝ նոյն աղանդըն հիմարքին ցեղեն
քարոզիչ մը՝ չէ թէ Անթոնիու աղանդը ձկելով
ըրովծէսթանութեան հաջար ու մէկ աղանդինիրուն մէ-
շեն մէկ ուրիշը լնարքիր է , քանի անհանէ ըլլորնե
տակաւին իւր նորին հուստացած կը լլար . այլ հոռ-
մէական եկեղեցին և գաւառութիւնը ընդուներ է .
այսինքն՝ միացը հաւաքին հնաղանդեցուցեր է . աւ-
սիկոյ Ֆեծ և զարտանացի բան մըն է :

Վելիկապիհ Եկի Նորքը քաղաքը Խոփսկոզոստիկան
ըստած ըրօթէ և մանեներան Աւուրածներ անոնք Խոփս-
կոզոստին համար ամրատանեն թիվներ կար որ՝ իր պիճա-
կն մէջ գտնուած աշխիները և կրիկները զիւէ կը-
հանէ , անառակութեան խօսքեր կըխօսի եղեք ունոնց
և այդը : Այս բանիք զբայ երկար գատառուան ըրբն հան-
կ ըստ ամրատանու թիվներնին ուսուցելու բաւա-
կան ապացոյց չի գտնու եցաւ ալ ու բայց բարբը
ափրուած և զայթակդութեան պատճառ ըլլալը՝ այն
դաստուան երուն մէջ յայտնի երեւեցաւ . ին Խոփս-
կոզոս վճռեցին որ Խոփսկոզոստիկան պաշտօնէն
արդեւուի . ու թը Խոփսկոզոս ու՝ ասոր Հակատակը
վճռեցին . բայց շատին վճրիլ ՚ի հարկէ զօրաւոր է .
և այս վճռոյս համեմատ կըսասի որ՝ մինչ ցմահ Խո-
փսկոզոստիկան պիտի , ունէ :

Առանձին թուանց դիցազանց
Վրեմակիցք պալասայ :
Եւ շրջա հողանց Երդիսը ։ Ալ
Ճաճեալ կրկին վայլեցին .
Օք թշնամիք վատչա էրը .
Վասահանցոյն մի՛ մեռցին :

Տեղական գոյրապարզ ձգեսցին ,
Տեսաբառական և անոր .
Կանաչը որդուովք , բնակ նոսի
Առ ճերունիք ամեռը :
Եթէ մարմինք յապականս՝
Կանախը անդէն յայտնեցին ,
Վայք շաղղակիւր բնդ դազու

Արդ՝ բաց զդուրունս իմ օրհուս
Զայն թէ՞ տհա ապասի,
Աշքս անթափանց յենթակայս
Ի հանգուցիդ տասասի;
Ողջան ընդ քեզ ով միրազ
Վազնիսկանց անբազիս.
Եւ ձեզ որդեսկաք սիրատրի
Լու միամի հռչուե մու նախն

¹ *Luglio*, quando l'industria italiana ha fatto il suo massimo.

ԹՐԱՎԳՄԱՆՆԻՑ ԴՐԱՄԱԿԱՆՆԵՐ

